

IHEAR – i skole med høretab

IHEAR er et nyt forskningsprojekt, som skal udvikle en praksis for at sikre, at børn med høretab får de samme muligheder for faglig læring og social trivsel i skolen som deres normalthørende klassekammerater.

LONE PERCY-SMITH

har en ph.d. i audiologopædi. Hun er leder af forskningsenheden i Decibel – landsforeningen for børn og unge med høretab.

Lone har arbejdet inden for området pædiatrisk audiologi igennem de sidste 30 år i flere forskellige regi, i.e. kommunalt, regionalt, industri og sygehus. For øjeblikket har hun en delt stilling mellem Østdansk CI-center og Decibel. Gennem årene har Lone publiceret både videnskabelige og populærvidenskabelige artikler om udbytte af cochlear implant behandling hos børn i forhold til sprogligt og socialt niveau.

E-mail: Lone@decibel.dk

LONE JANTZEN

er cand.mag. i audiologopædi. Fagjournalist i Decibel – landsforeningen for børn og unge med høretab. Hun har arbejdet inden for stemmeområdet ved Kommunikationscentret i Hillerød og Taleinstituttet og Hjerneskadecenter Nordjylland i

Aalborg, samt som audiologopæd på Neurologisk klinik, Rigshospitalet-Glostrup. Lone har sammen med Tenna Lindbjerg Tønning skrevet Kandidatspecialet: "Målet er AVT – En empirisk undersøgelse af Auditory-Verbal Therapy (AVT) i en dansk kontekst".
E-mail: Lonejantzen@hotmail.com

Cirka 2500 børn og unge med høretab sidder i dag rundt om i landets skoler og er udfordret i forhold til at følge med i undervisningen og den sociale snak, og det truer deres indlæring og sociale trivsel.

Avanceret høreteknologi i form af digitale høreapparater og cochlear implantater (CI) har skabt nye muligheder for børn og unge med høretab, så de i dag kan være inkluderet i den lokale skole modsat tidligere, hvor de gik på specialskoler.

Men høreteknologien alene kan ikke afhjælpe udfordringerne i skolen, og der foreligger ikke opdateret og evidensbaseret viden om gruppens behov i forhold til vellykket inklusion i skolen.

Derfor skal 60 børn med høretab nu tilbydes en verbal, auditiv og høreteknologisk indsats efter den evidensbaserede metode Auditory Verbal Practice. Samtidig skal deres lærere have viden om, hvordan de bedst sikrer elevernes udvikling. Der skal være fokus på at sænke støjen og skabe et godt lytmiljø i klasselokalet. Forældrene skal inddrages som primære aktører i deres barns fortsatte sproglige udvikling og læringsparathed.

Projektet skal være med til at sikre, at samfundet ikke taber en gruppe af lovende børn og unge, blot fordi de har et høretab. Tidligere erfaringer viser, at der er stor risiko for, at netop dette sker med store menneskelige og samfundsmæssige omkostninger til følge. Det skyldes, at et høretab har stor betydning for både uddannelsesniveau og livskvalitet, og for hvordan man senere som voksen indgår som en del af samfundet.

Viden fra projektet skal anvendes til udvikling af intervention, som kan udligne forskelle mellem børn med høretab og normalthørende børn og dermed reducere personlige og samfundsmæssige omkostninger for børn med høretab.

Formål

Den overordnede vision er: "Ingen børn med høretab skal tabes i skole-regi". Det overordnede projektmål er at tilbyde børn med alle former for høretab og alle former for høreteknologi optimal mulighed for at klare sig på lige fod med jævnaldrende normalthørende kammerater.

Projektet vil udvikle og beskrive en intervention som har til hensigt at lukke "gap" mellem børn med høretab og børn med normalhørelse, hvilket vil bidrage til at reducere samfundsomkostninger af pædiatrisk høretab.

Projektet vil indsamle ny og evidensbaseret viden om hvilke faktorer, der indvirker på skoleforudsætninger for børn med høretab i forhold til lytteevne, talesprog, kognition og social trivsel. En sådan evidens vil kunne anvendes af forældre, børn, og fagfolk omkring barnet.

De specifikke mål for projektet er:

- At monitorere sprogudviklingen og læsefærdigheder for børn, som er del af en auditiv verbal praksis
- At identificere mere diskrete aspekter af sprogindlæringen, i.e. theory of mind og pragmatik, som influerer på barnets sociale interaktion og succes
- At forstå fordele og ulemper ved forskellige former for høreteknologi i relation til de mere komplekse sproglige krav i skoleregion

Materiale og Metode

Et igangværende forskningsprojekt med 60 børn med høretab, som har modtaget specifik auditiv verbal practice inden skolestart viser, at 80% af børn med høretab kan opnå alderssvarende talesprog forud for skolestart.

MEN deres udfordring er stadig, at de har behov for særlig og vedvarende indsats både auditivt og verbalt samt høreteknologisk. Børnegruppen er derfor sårbar i forhold til inklusion i skolen både i forhold til de akademiske krav, men også den sociale kontekst i skoleregion.

For at sikre, at de rette betingelser er tilstede, yder projektet både en målrettet indsats til forældre og børn med høretab og til børnenes (primære) lærere. Formålet er at arbejde målrettet hele vejen rundt om barnet. Det er fundamentet for, at børnene oplever at være vellykket inkluderet i skolen, og at de har samme muligheder som deres normalhørende klassekammerater både i grundskolen og senere på en videre uddannelse.

I den indledende fase af projektet afholdes der forskellige fokusgruppeinterviews for forældre, lærere og PPR-konsulenter for at afdække behov, eksisterende viden og best-practise.

Den auditive og verbale intervention vare-

tages af fire audiologopæder, som alle har gennemført den 3-årige efteruddannelse i Auditiv Verbal Therapy (AVT) ved AG Bell Academy for Listening and Spoken Language. Tre af de fire audiologopæder har opnået titel som LSL Cert. AVT™

Barn og familie forpligter sig til følgende forløb:

- Fire årlige AV-sessioner med fokus på opnåelse af individuelt opsatte sproglige mål
- Årligt kursus med skolerelevant indhold
- Årlige tests af barnets sproglige udvikling (CELF-4, PPVT-4)
- Årlige tests af barnets kognitive niveau (Raven)
- Årlige vurderinger af barnets sociale trivsel (SFI skemaer)
- Årlige høretests – herunder taleaudiometri og funktionelle høreprøver

Barnets skole og primære lærer tilbydes følgende:

- Halvårslige besøg i klassen af audiologopæd med auditiv verbal uddannelse (med mulighed for at møde hele lærerteamet omkring barnet med høretab)
- Et årligt kursus med viden om at have en elev med høretab i sin klasse og specifik om sproglige strategier
- Løbende dialog via mail og telefon mellem lærer og den AV-specialist, som barnet er tilknyttet

Barnets primære lærer skal årligt udfylde et spørgeskema (S.I.F.T.E.R), hvor han/hun vurderer barnet i forhold til klassekammeraterne på faglige- og sociale parametre.

Der etableres en kontrolgruppe af normalhørende børn, som matches på køn og alder. Gruppen af normalhørende børn tilbydes ikke AVT-sessioner men tilbydes årlige tests og vurderinger.

En vigtig forudsætning for at indgå i IHEAR er altså, at skolerne siger ja til at være del af projektet. Ligesom forældrene er forpligtiget til at deltage i AVT-forløb, det årlige kursus og til en årlig høretest. Projektet kan ikke tilbyde kompensation for udgifter til kørsel eller til tabt arbejdsfortjeneste.

Projektet er det første af sin art i Danmark, hvor en patientforening i samarbejde med universitetshospitaler, Aarhus og Rigshospitalet, Kommunikationscentret Region Hovedstaden og industripartnere, Oticon og Oticon Medical, afprøver en specifik metode i forhold til at beskrive og optimere vilkår for børn med høretab i skoleregi. Projektet er støttet med midler fra Innovationsfonden og Oticon fonden og vil løbe over en fireårig periode.

Perspektiver

Resultater fra studiet skal anvendes til at beskrive og dokumentere, hvordan børn med optimal høreteknologi bedst inkluderes i skole-regi. Data kan anvendes til udvikling af nye og bedre høreteknologiske løsninger for børn med høretab, og der vil tilvejebringes data, som vil kunne bruges til udvikling af nyt og innovativt informationsmateriale til skoler med elever med høretab. Studiet vil tilvejebringe viden, som fremtidigt vil kunne anvendes af PPR-konsulenter i vejledningen af forældre og lærere til børn med høretab.

Læs mere her

www.hearandsay.com.au

www.AGBell.org

Referencer

- Sundhedsstyrelsen (2012). Kliniske retningslinjer for pædiatrisk cochlear implantation, efterbehandling og monitorering.
- Socialstyrelsen (2015). Forløbsbeskrivelse – Børn og unge med tidligt konstateret høretab.
- Bengtsson, S., Larsen, L.B., & Sommer, M.L. (2014). Døvfødte børn og deres livsbetingelser. Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. Report, 14:06. Det Nationale Forskningscenter for Velfærd
- Ganek, H., Robbins, MA. & Niparko, J. K. (2012). Language outcomes after cochlear implantation. *Otolaryngologic Clinics of North America*, 45(1), 173-85.
- Connor, C.M., Craig, H.K., Raudenbush, S.W., Heavner, K., & Zwolan, T.A. (2006). The age at which young deaf children receive cochlear implants and their vocabulary and speech-production growth: Is there an added value for early implantation? *Ear & Hearing*, 27, 628-644